

## UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

## CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/52

KARAR NO : 1984/299

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden

olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Osman Saylam ve Arkadaşları

O L A Y : 4.1.1978 gecesı Etibank Alüminyum Tesislerine ait işçi siteleri lokaline ateş edilmesi üzerine bu eylemin siyasal-ideolojik karşıt görüşlü kişiler tarafından yapıldığı kanaatiyle, sanıkların kalabalık bir grup halinde (komünistlere ölüm, komünistler moskovaya) diye bağırarak yürüyüşe geçtikleri ve emniyet görevlilerince kendilerinin önlenemediği ve sanıkların CHP ilçe merkezi ile çeşitli işyerlerini ve otomobilleri tahrip ettikleri ileri sürülerek 171 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkındaki kanunun 18/1., ve 1932 sayılı Kanun'unun 9. maddeleri uyarınca teziyeleri istemiyle Seydişehir C. Savcılığı'na 16.1.1978 günlü, 1978/34-17-11 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Seydişehir Asliye Ceza Mahkemesi, 5.1.1979 gününde, esas 1978/21, karar 1979/1 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 5.2.1979 gününde, 1979/78-32 sayı ile; Adliye mahkemesi kararının kesinleşmediği ve esasen sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlenen ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmayan suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek dosyanın mahaline iadesine karar vermiştir.

Dosya Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiş ve Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığının 5.10.1982 günlü 196 sayılı yazısı ile Seydişehir Asliye Ceza Mahkemesi'nce sanıkların gıyaplarında verilen ve sanıklara tebliğ edilmediği cihetle kesinleşmeyen görevsizlik kararının son soruşturmanın açılmasına dair olan bir kararın hukuki sonuçlarını doğurması bahis konusu olamayacağından sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesince dava dosyasının bu nedenle mahaline iadesine karar verildiği ve bu kararın CMUK'nun 263/2., ve Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununun 176/3. maddelerine göre verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde kabul edilemeyeceği gerekçesiyle 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesi hükmüne göre olumsuz bir görev uyuşmazlığı bulunmadığı nedeniyle dosya geri çevrilmiştir.

Bu arada Seydişehir Asliye Ceza Mahkemesi kararı sanıklara tebliğ edilerek kesinleştirilmiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 17.11.1982 gününde, 1982/214-318 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı olmadığı gerekçesiyle ve sıkıyönetim komutanlığı yazısına atfen görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece Seydişehir Asliye ceza Mahkemesi'nin 5.1.1979 günlü ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 17.11.1982 günlü ve kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 9.2.1983 günlü 1982/214 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Neçati Karakış, Osman Kayacan ve Musammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 21.5.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yarıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Fezhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

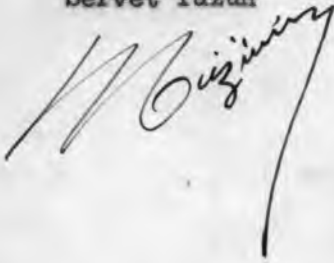
Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Seydişehir Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

**S O N U C** : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Seydişehir Asliye Ceza Mahkemesi'nin 5.1.1979 günlü, esas 1978/21, karar 1979/1 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 21.5.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

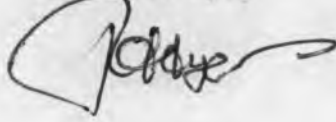
Başkan

Servet Tüzün



Üye

Y. İsmet Ayer



Üye

Ali Suat Erkoç



Üye

Mustafa Aksoy



Üye

Necati Karakış



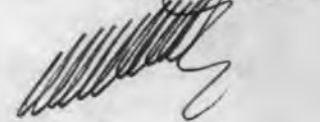
Üye

Osman Kayacan



Üye

Muammer Aksüt



a/T.